

ZDENKA ČORKALO – TRAGOM ZLATA (osvrt)

I, evo kao da sam joj šapnuo (a nisam), Zdenka je napisala i svoju petnaestu knjigu, petnaestu križnu postaju, naslovljenu „Tragom zlata“, a njen glavni junak je imućni povratnik iz inozemstva koji je otvorio zalagaonicu.

Već kroz prvu priču možemo i sklopljenih očiju vidjeti užurbanoga čovjeka, koji vozi u koloni iza vozila za odvoz smeća. I kroz njegove reminiscencije iz djetinjstva i crtice o: brudetu na zidu umjesto na tanjurima, karakternim osobinama djeda i bake, prodavačice ribe u ribarnici, raznovrsnih dogodovština u zalagaonici, čitatelj se može (i mora?) poistovjetiti s njim i poučno zaključiti kako „ne otkrivamo mi ljudsku narav – nego ona otkriva nas“.

U ovom vremenu psihologijskoga „katastrofiranja“ Zdenka vrlo dobro koristi mudre izreke poput: „Tko dugo živi kako hoće – još duže će živjeti kako mora.“ Sjetih se i sličnih mudrih riječi moje pokojne neuke majke, a koja mi je utkala jednu poučnu rečenicu: „Bog je reka – čoviče, živi kako oš, a ne "š dok o "š.“

Dirljive priče o dvaput kupljenom zlatu (prvi put prije četrdeset godina) ljubljenoj „zakonitoj ženi“ i patnici ne mogu nas ostaviti ravnodušnim. Pače. Nastavak romana čitao sam s još većom zainteresiranošću i empatijom.

Ovo djelo je vrlo zanimljivo i stoga što su njegovi protagonisti različitih profesija: od intelektualca, poduzetnika, fratara, časnih sestara, službenica, do običnih malih ljudi, koji su postili i iz potrebe i iz uvjerenja, jer su bili i vjernici i siromašni.

Jedno im je ipak zajedničko, a to je dobrota i ljubaznost, koja je danas iznimka, a ne pravilo. U pravilu Zdenka vrlo rijetko koristi osobna imena, imena naselja, gradova, država i kontinenata. Mi ne znamo ime njenoga glavnog junaka, a znamo imena: časne sestre Marije, oca Fabijana zvanog Fabo, istoimenoga djeda nadimka Blagi, Franine, odnosno časne sestre Karmen (njegove vjenčane žene koju kroz cijeli roman traži), Doroteje zvane Dora (Franinine sestre), Božene (starice u Domu), učiteljeva invalidnog sina Davida i Božidara (prijatelja iz djetinjstva). Od gradova se spominje samo Zagreb i London, od država samo Engleska, a od kontinenata Afrika i Australija. Zanimljivo je spominjanje planine Perun (koje je u biti brdo stare Poljičke Republike, uz Jadransku obalu, od Žrnovnice do Omiša).

Ovo djelo o oženjenom čovjeku, koji se tijekom liječenja od zloćudnoga tumora na jednom testisu, zaljubljuje u udanu medicinsku sestru, iskrenoj ispovjedi svojoj ženi Franini, njenom nestanku (navodno, bijegu u Afriku) i

njegovu bijegu u Englesku i bijegu od samoga sebe, o župniku u crkvi ispod planine, ribi koja neobjašnjivo dolazi do njegovih župljana, sinu pokojne sestre, nasljedstvu, nezaustavljivom traganju za vlasnicom zlata, intrigantna je priča puna obrata, bespuća i neizvjesnosti.

Osobito su zanimljive ispovijesti našega glavnog junaka časnoj sestri Mariji, župniku i prijateljima koji ga ne osuđuju, nego mu, naprotiv, pokušavaju pomoći u traganju za voljenom osobom. Sestra Marija, njegova i Franinina prijateljica iz djetinjstva, odisala je mirnoćom u svakom njihovom susretu, a strasno je voljela svirati na orguljama, pretežito Bachove Preludije. Njena mirnoća ga je istovremeno i nadahnjivala i uznemiravala. Počeo je vjerovati da ona zasigurno zna gdje je njegova Franina. I kada su naposljetku, on i njegovi prijatelji, saznali da se Franina, odnosno časna sestra Karmen, nalazi u samostanu Svete Klare i da se želi susresti s njim, on se nije mogao lako nositi s tom radošću. Zato je s njim u pratnji bio njegov prijatelj doktor, a s Franinon jedna mlađa časna sestra, klarisa.

Susret je bio tako dirljiv i stresan da se naš tražitelj svoje davne ljubavi nije mogao ni pomaknuti, a ona ga hrabrila, kroz rešetke držala za ruke i brisala mu suze...

I na koncu, konačno sam i sam dobio zadovoljštinu, jer na ovoj posljednjoj postaji, cijeloga petnaestoknjižja, ovo je njen prvi roman da je završio upravo onako kako sam cijelo vrijeme čitanja gorljivo zagovarao.

I što je vrlo znakovito, većina njenih priča započinje petkom i to vezanim uz ribarnicu, a mene to podsjeća na hrvatske Velike Petke, njegovo tugaljivo traganje za vlasnicom zlata na Velike Subote, a njihov susret pun praštanja i, običnim smrtnicima nerazumljive ljubavi, na Hrvatsko Uskrsnuće. A kakav je dirljiv bio susret starca i starice u samostanu Svete Klare – pročitajte! O ovoj bezvremenoj ljubavi, možda je najbolji odgovor dao, još u šesnaestom stoljeću katolički svetac i crkveni naučitelj sveti Ivan od Križa, u svome djelu *Misli*: „Ljubav se plaća samo ljubavlju.“ Zahvalimo Zdenki na svim njenim ispisanim ljubavima!

Ante Nadomir Tadić Šutra